

for den Slags Spørgsmaal, som man skal tumle med og have Strid om paa Finantsloven — forlænge af os, at vi paany skulde stadfæste Tilskudet af 50,000 Kr., og nu nogle Maaneber efter, uden at der er sket Noget som helst, der foranlediger denne Forandring, kan forlange den modsatte Betragtning gjort gjældende af os, og hvis vi ikke ville det: da Opløsning og atter Opløsning. Hele denne Betragtning er den høitærede Conseilspræsident gaaet forbi. Den høitærede Conseilspræsident traadte til Regjeringen for 6 Aar siden med en saadan Afgjørelse: 50,000 Kr. aarlig og eengang for alle 100,000 Kr. til et særligt Formaal. Den høitærede Conseilspræsident holdt den Sag, trods alle politiske Ulemper, forøvrigt med Hensyn til Stillingen paa saamange andre Omraader, i de 6 Aar paa dette konservative Standpunkt, og da han ifjor forlangte det af os, og hans egne Venner sadde her om Bordet og ikke stemte, støttede vi den høitærede Minister, turde det saa ikke være rimeligt af os at sige: Lad os blive paa dette konservative Standpunkt, indtil vi kunde enes om en anden Ordning netop i den Retning, som den ærede Conseilspræsident siger, enten man skal naae til at sige: Denne Fond har ingen videre Interesse for Nogen, thi naar den ikke er stærk nok til at opretholde Institutet, men skal have aarlige Tilskud, saa staar Institutet sig langt bedre ved at have Bevilling lige som ethvert andet Statsinstitut direkte paa Finantsloven; den utilstrækkelige Fond, hvor man skal knibe paa Tilskudet, bliver langt vanskeligere for et saadant Institut, end om det staar ligeoverfor almindelige Bevillinger. Der er Folk indenfor Universitetets Døre, som utvivlsomt have samme Mening, jeg tror, de ville blive flere og flere (Modsigelse af Rimestad), ja, de ere jo ogsaa Mennesker — eller om man skulde gaa til at retablere en saadan Fond, saa den almindeligvis kunde udrede de Udgifter, som Lovgivningsmagten bliver enig om. Det er just Formaalet for Oerverveielserne, det indrømmer jeg den meget ærede Conseilspræsident; men hvad har det at betyde for disse Oerverveielser, og hvad har det at betyde for engang at naae til det Maal, som jeg antager, han helst vil naae til, nemlig at faae retableret en saadan Fond, om Formuen imidlertid er gaaet jeg vil endog saa sige, nogle hundrede Tusinde Kroner eller mere ned eller ei? Erindrer den ærede Minister ikke, at han gennem sin vedkommende Minister har ved en Beslutning faaet retableret Sorø Akademis Fond ved Tilbagebetaling af en Sum af indtil 1 1/2 Mill. Kr. af Statskassen, som var et Laan til Theatret. Derjom den Dag kommer, at Rigsdagen bliver enig med Regjeringen om en saadan Fond til Universitetet, naar Betingelserne derfor ere tilstede, er det en Selvfølge, at der Intet vilde være til Hindre for at retablere Formuen fra et vist Tidspunkt, selv om det gjaldt nogle

hundrede Tusinder Kroner mere eller mindre, da det jo kun var en Flytning af Statskassens Penge fra det ene Sted til det andet; men naar det forholder sig saaledes, og Historien viser det jo, af hvad Grund vil saa den ærede Conseilspræsident her indføre noget Nyt, som han ikke i noget tidligere af sine Regjeringsaar har forlangt? Er det ikke at ville paatvinge Folkethinget en anden Stilling end den, han tidligere selv har accepteret gennem hele sin Regjerings tid? Jeg spørger den ærede Minister, hvorledes han vil klare det, at det ikke skulde være ham, der indfører noget Nyt; han siger her, at han blot vil bevare status quo med Hensyn til Fonden, indtil man bliver enig. Ja, men er det ikke noget Nyt, at den ærede Minister vil sikkre sig den søgte Fordel ved sit Lovforslag, indtil det bliver endelig behandlet og vedtaget? Det forekommer mig at være en ganske ny Betragtning. Naar den ærede Minister yttrede, at Ordføreren havde tillagt ham underfundige Hensigter med Hensyn til Universitetet, vil jeg gjerne bede ham oplæse disse Udtalelser af Ordføreren eller referere, hvortil han har sigtet. Indtil da tillader jeg mig at modsig den ærede Minister (Afbrydelse), ja, jeg erkjender ikke dette; jeg har ikke tillagt den ærede Minister underfundige Hensigter. Han kan have meget daarlige Hensigter med Hensyn til mange Ting, uden sit Vidende, imod sin Villie, men underfundige Hensigter tillægger jeg ham ikke. Nei, jeg har sagt, man har yttret, at man vilde naae det og det. Hvis det er dertil, den ærede Minister sigter, skal jeg blot bemærke, at derved har jeg aldeles ikke sigtet til den ærede Regjering. Jeg har spurgt den ærede Kultusminister, hvad det var, han tillagte, og ønskede en nærmere Forklaring af, hvorfor det var absolut nødvendigt, dersom de havde en anden Grund dertil end den, at faae Folkethinget til at forandre den Stilling, som det nu i Overensstemmelse med Ministeren i saa mange Aar har indtaget. Denne Grund kunde jeg forstaa, men sagligt kan jeg dog ikke forstaa det. Jeg har aldrig kunnet begribe, aldrig kunnet forstaa Professorernes mageløse Tilbøielighed og Kjerlighed til dette Dækningsmiddel. (Afbrydelse). Jo, det er fra Professorerne, det Hele gaar ud, det er sikkert. Vi havde ifjor en Minister, der sad paa Kirke- og Undervisningsministerens Plads; han holdt paa denne Ordning, og svarede Nei, da man vilde have ham til at reise Konflikt paa dette Spørgsmaal — det kan De lese i Landssthingsstidenden — thi det var kun et formelt Spørgsmaal; det var Statskassens Skuffer begge. Han havde udtalt her paa Foranledning, at han vilde begynde at røre op med Hensyn til de fundatsmæssige Bestemmelser, og gjorde Skridt til at faae en Fremstilling af, hvad der er gjældende administrativ Ret for Universitetets Bestyrelse; men dette og